

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Sextvm. De Vicarii Capitularis præcedentia, salario, expiratione
officii, reddendaque ab eo ratione administrationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

CAPUT SEXTUM.

De Vicarii Capitularis Præcedentia, Salario, Expiratione officii, reddendâque ab eo Ratione administrationis.

Quæstio 612. An Vicarius Capituli, & qualem habeat, aut prætere posse præcedentiam?

I. Esp. primò. Supra primam dignitatem non habet, nec prætere potest præcedentiam. Cardinalis de Luca ad Tridentin. d. 31. num. 29. & ex eo Carolus de Luca ad Ventrig. tom. 2. annotat. 15. §. 1. num. 6. Est enim Vicarius Capitularis minister Capituli, quod in ipsa prima dignitate in actibus præeminentialibus representari videtur. Cardinalis de Luca, & Carol. de Luca locis cit. Ait tamen de seipso ibidem Cardinalis de Luca, quòd dum ipse fuit in hoc munere Vicarii Capitularis, studuerit effugere hunc actum positivum occupandi locum post primam dignitatem; ideòque statuisse se sedem in loco tertio, in quo apud populum major videbatur dignitas officii, nempe Vicariatus Capitularis. Sic illum sedere debere in sede portatili, & non occupare locum primæ dignitatis, ait loc. cit. Carolus de Luca; citans Marchet. part. 1. tit. 5. num. 12. Idem sentire videtur Barbosa jur. eccles. lib. 1. cap. 32. num. 42. ubi: Nec Vicarius hujusmodi Capitularis occupare debet in ecclesia sedem Archidiaconi, sed debet sedere in alia sede portatili, ut declaravit S. Congregatio Rituum in Nucerinâ. 10. April. 1601. Supponere enim videtur, Archidiaconum esse primam dignitatem post Pontificalem. Sic namque expressè ait idem Barbosa loc. cit. numer. 41. ubi: advertit Sbrozcius de Vicario lib. 2. quæst. 25. num. 17. (nbi tamen is agit solùm de Vicario Episcopi) quòd etiam, quando non eligitur Vicarius ex Canonicis, illi in processibus præferendus & Archidiaconus, seu alia dignitas major est prima post Pontificalem. Idem tenet Pignat. tom. 4. consult. 183. num. 8. ubi: dicendum est, Archidiaconum primam dignitatem semper præcedere Vicarium Capitularem. Item Sbrozcius loc. cit. num. 20. ubi: quòd Archidiaconus præferendus Vicario Capituli sede vacante. Contrarium, nempe, quòd Vicarius generalis Episcopi primum locum ac dignitatem occupet post Episcopum (non tamen supra Assistentes & Praelatos) quando in habitu Vicarii,

non autem Canonici, in choro, aliisque functionibus intervenit, tanquam verius magisque receptum tenet Cardinalis de Luca loc. cit. num. 38. citans seipsum tit. de præced. disc. 18. Contrarium quoque de Vicario Apostolico (constituto nempe à Papa pro ecclesia episcopali vacante) qui præcedit omnes, tenet Carolus de Luca loc. cit. citans Marchet. ubi ante num. 37. Bordon. de præcedent. num. 510. Quin & contrarium de Vicario Capituli à Capitulo electo quoad processiones tenet Dians part. 8. tract. 4. resolut. 67. ubi: quoad locum in processibus ego puto Vicarium Capituli sede vacante habere primum & honorabiliorum locum, quidquid aliqui in favorem præsertim Archidiaconi asserant. Hanc nostram sententiam tenet Meroll. tom. 3. d. 7. dub. 32. num. 329. De cetero Vicarium Capitularem præcedere aliis dignitatibus post Archidiaconum, seu primam dignitatem asserit Pignat. loc. cit.

2. Resp. Quòd si Vicarius Capitularis interveniat in choro cum canonicali apparatu, ut distributiones quotidianas læcretur, debet sedere in loco proprio sui Canoniciatus, antiquiores non præcedendo. Barbosa loc. cit. num. 40. citans Sayr. in florib. decis. sub tit. de Vicario, decis. 3. Riccius in pr. for. eccles. decis. 475. in prima editione. & in 2. edit. 492. qui etiam dicat, sic decisum per Rotam in una Lucana benef. 18. Decemb. 1779. uti & Barbof. de potest. Episc. part. 2. alleg. 54. num. 167. & 178. citans pro hoc insuper Grilenz. cons. 121. Homob. de Bovis de vita hum. statib. part. 1. cap. 7. vers. porro. Sic simpliciter ait Pignat. loc. cit. quando Vicarius Capitularis est Canonicus, debet semper stare, sedere, incedere in loco suo, & tunc nulli præcedit. Citat pro hoc Barbof. de Can. & dign. cap. 36. num. 10.

* * * * *
* * * * *

* * *

Quaestio 613. An Vicario Capitulari debeat salarium, quantum, & unde desumendum?

1. **R** Esp. ad primum. Vicario Capitulari debeat salarium competens, cum nemo teneatur suis stipendiis militare. Ventriglia tom. 2. annor. 15. §. 2. num. 33. Pax Jord. lib. 12. tit. 2. num. 17. Pignat. tom. 9. consult. 105. num. 1. Barbosa. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 36. testans sic censuisse S. Congregationem sub die 15. Octob. 1601. Proceeditque idipsum, sive Vicarius hic sit extraneus, sive de gremio, & Canonicus. Ventriglia loc. cit. citans Quarant. summ. Bullar. v. Capit. sede vac. num. 3. Neque propterea, quod sit Canonicus de gremio, minus habere debet salarium. Pax-Jord. loc. cit. Item procedere hoc ipsum pro tempore, quo extra diocesim per vim detineretur Vicarius Capitularis, si per ipsum non steterit, quin exerceret suum munus, asserit Pignat. loc. cit. num. 3. citatque pro hoc Caphal. consult. 70. num. 4. & seq. l. 1. ac probat variis textibus Juris civilis L. Menia. de an. legat. L. Cajo. de alim. & cibar. legator. L. 1. de var. & extraord. cognit. L. diem defuncto. de off. Assess.

2. Respondet ad secundum idem Pignat. loco cit. num. 2. ubi: competens salarium licet sit, quod laboribus est proportionatum, taxari tamen debet juxta solitum ex decis. Merlini 162. ut debeat in ea quantitate, in qua alius Vicarius immediatus praedecessor habuit, etiamsi alii majorem, aut minorem quantitatem habuerint juxta doctrinam Baldi in L. laudabile. num. 4. cap. de advocat. divers. judic. ac plenè Bero cons. 157. lib. 3. Ciriac. controv. 67. num. 3. & seq. l. 1. & declaravit S. Congregatio super Episc. in Vini-miliensi 15. Octob. 1601. & 15. Jan. 1602. Porro non posse Capitulum pacisci cum Vicario per se eligendo, ut teneatur salarium, vel emolumentum dividere inter Canonicos, tradit Ventriglia loc. cit. ex Quarant. cit. num. 3. & Navar. consult. 2. de off. Vicar. De cetero pacta alia circa salarium hoc Vicarii, ejusque quantitatem minime prohibentur. Pax-Jord. citato tit. 2. num. 66. uti idipsum patebit ex respons. ad quaest. seq.

3. Resp. ad tertium: salarium illud desumi posse ex emolumentis sede vacante obvienti-tibus ex jurisdictione, sigillo, aut aliis unde-cunque, quae ad Episcopum ecclesiam non vacante pertinuerint, & futuro Episcopo alias referari debent. Pax-Jord. loc. cit. num. 32. Et sic, ad quemcunque demum pertineant dicta emolumenta sede vacante, etiamsi sit Camera Apostolica, posse Capitulum inde deducere expensas pro ministris Curiae, & in specie pro salario Vicarii Capitularis, tradit Ventrigl. loc. cit. §. 1. num. 24. citatis Vulpe. in pr. cap. 44. nu. 13. Quarant. Meroll. & c.

Quaestio 614. An, & qualiter ad dictum salarium solvendum Vicario Capitulari teneantur Episcopi successores?

R Esp. Ad salarium etiam non conventum, neque solitum, etiam Vicario Capitulari sede vacante solvendum tenetur Episcopus successor, ubi ei reservata emolumenta obvienti-entia tempore sedis vacantis, & is ea percepit. Pax-Jord. lib. 12. tit. 1. num. 13. citans Galet. in Mar-garit. v. Vicarius. Barbosa, & c. Et sic num. 15. ait jdem Pax-Jord. citans Campanil. Rubric. 11. cap. 33. num. 14. & seq. Gratian. & c. fructus omnes mensae Episcopalis reservari successori ad hoc, ut obligetur ad salarium Vicario Capitulari; & si ad alium pertinere, non Episcopus successor, sed iste alius eorum perceptor ad id teneatur. Quin & num. 16. subdit ex eodem Campanil. Capitulum posse cum Vicario pacisci circa salarium a successore in Episcopatu praestandum, Episcopumque teneri stare quoad hoc punctum promissis Capituli. Plura de salario hoc vide supra, ubi de hoc quoad Vicarium Episcopi actum: ubi etiam in quibus casibus peti non possit salarium a Vicario (de quo vide tantisper Pax-Jord. cit. tit. 1. nu. 17.) quae in multis applicari quoque poterunt Vicario Capitulari.

Quaestio 615. Vicarii Capitularis officium quando nam expiret?

1. **R** Esp. primò. Capitulum potest ad tempus determinatum deputare Vicarium, & si ita fecit, utique administratio & officium Vicarii expirabunt dicto tempore elapso. Pax Jord. lib. 12. tit. 2. num. 58. Diana part. 8. traët. 4. resol. 69. in fine. Ventriglia cit. §. 2. num. 60. citantes Mer-roll. tom. 3. disput. 7. cap. 7. dub. 35. num. 325. & 326.

2. Resp. secundò. Si verò sine temporis praefinitione deputatus fuerit, sive à Capitulo, sive à Metropolitano, expirat ejus officium, quamprimùm sedes definit esse vacans. Pax Jord. Ventriglia, Diana locis cit. Prih. ad tit. de offic. Vicar. num. 79. Barbosa loc. cit. num. 43. quia & tunc ipsius Capituli jurisdictio terminatur, seu definit ea existeri penes Capitulum habitualiter, cessante autem jurisdictione Capituli, cessat & jurisdictio Vicarii (intellige quoad exercitium.) Sbroz. lib. 3. quest. 42. num. 8. Laym. ad c. Romana. de off. Vicar. num. 16. Porro sedis vacatio, etsi quantum est de jure communi, duret solum usque ad confirmationem, institutionem, seu provisionem à sede Apostolica factam. Gonz. ad regul. 8. gl. 15 §. 2. num. 80. & ex eo Pax Jordana. lib. 12. tit. 2. num. 48. citans pro hoc Pavin. de potest. Capit. pralud. 7. num. 16. in fine. Felin. in cap. cum Bertoldus. num. 3. de re judic. Rotam decis. 6. in princ. de elect. in novis; ita ut per dictam confirmationem, institutionem, seu provisionem acquiratur novo Praelato exercitium jurisdictionis

ante

ante apprehensionem possessionis, Gonz. loc. cit. num. 81. & ex eo iterum Pax-Jordan. loc. cit. citans gloss. communiter receptam in cap. penult. de prob. in 6. v. collatio. Abb. in cap. transmissum. de elect. nu. 2. & 3. Baifum. de elect. part. 3. cap. 4. num. 4. Garciaâ part. 5. cap. 4. num. 243. & 250. citans Covar. lib. 3. var. cap. 16. num. 6. Selv. de benef. part. 2. quest. 15. Suar. Lamb. &c. & ego For. benef. part. 2. quest. 668. num. 3. adeoque jam cesset jurisdictionis habitua- lis existentia penes Capitulum, ejusque admini- stratio in Vicario Capitulari. Hodie tamen post Extravag. injuncta. de elect. inter comm. non ante ces- sat sedis vacatio, quam si confirmationis, insti- tutionis, & provisionis hujusmodi Apostolica litera sint expedita, & actualiter præsentata ipsi Capitulo, cujus Prælati sedes vacabat. Gonz. loc. cit. num. 83. Pax-Jord. loc. cit. num. 49. citans Re- buff. in pr. tit. de simon. resign. num. 31. & 40. Vita- lin. in Clem. 1. de hæretic. num. 178. Barbof. de potest. Episc. alleg. 54. num. 160. & seq. prout expressè dis- ponitur per dictam Extravag. Addit Gonz. nu. 84. & ex eo Pax-Jord. num. 50. proinde non aliter in- telligendos Doctores, dum simpliciter dicunt, quod litera debeant esse expedita, ut dicantur ecclesia non amplius vacare, absque eo, quod fa- ciant mentionem de præsentatione literarum; eò quod dum Doctores (quorum quamplurimos ci- tat Gonz. cit. num. 84.) ita simpliciter loquentes & asserentes, quod necessaria sit expeditio lite- rarum, per hoc non excludant earum transpor- tationem, ostensionem, & præsentationem. Imò eam supponunt, ex quo ad id probandum alle- gant dictam Extravag. injuncta. qua de literarum o- stensione & præsentatione expressè disponit, con- tinetque decretum irritans, & graves pœnas in- tentat non solum utenti jurisdictione, sed etiam Capitulo, seu Conventui admittenti ad posses- sionem, seu jurisdictionis exercitium ante dicta- rum literarum præsentationem. Dictum siquidem Doctoris semper intelligi debet secundum le- gem, quam allegat, ut rectè Gonz. loc. cit. num. 86. citans Bartol. in L. non solum. §. liberationis. num. 7. ff. de liberat. Legat. Confirmat hoc ipsum Gonz. num. 87. decis. Rota in Burgenf. Canonizat. 3. Junii 1583. in qua conclusum fuerat, validam collatio- nem canonicatus in mense ordinario vacantis fa- ctam à Capitulo Burgenfi, spreto Episcopo jam promotò expeditas literas sua provisionis habente, nondum tamen illas præsentante, quamvis alias Episcopus ille simultaneam haberet cum di- cto Capitulo collationem; eò quod, cum adhuc duraret vacatio ecclesie, potuit fieri collatio à so- lo Capitulo sine requisitione aut interventione Episcopi. Quin & ut dixi in For. benef. part. 2. qu. 668. num. 3. in fine. ex Garc. part. 5. cap. 4. num. 254. & 255. seclusa etiam illâ Extravag. injuncta. æquum videtur non posse Episcopum ingerere se admini- strationi, & jurisdictionis exercitio, nisi dictis li- teris præsentatis Capitulo, de cujus præjudicio agitur, & de tollenda ei administratione & juris- dictione habita ab eo sede vacante, à qua prius desistere non tenetur. Proinde jam cavendum, ut

monet Gonz. num. 88. & ex eo Pax-Jord. num. 5. à Parisio, quatenus de resignat. lib. 7. quest. 23. nu. 46. & 47. docet, quod cesset vacatio sedis, & potestas Capituli statim post provisionem ante captam possessionem, & pro hoc citat decis. Rotæ in Bur- genf. canonic. de 28. Jan. 1583. utpote quæ decisio dein melius examinata dispositione dicta Extravag. re- vocata fuit per aliam ei contrariam in eadem cau- sa 3. Jun. ejusdem anni 1583. & hanc decisionem ul- timam, & revocatoriam prioris fuisse postmo- dum sæpius à Rota canonizatam ait Gonz. Atque ex his concluditur ad expirationem potestatis Ca- pituli, ejusque Vicarii requiri non solum propo- sitionem in Consistorio, factamque in eo promo- tionem, & dein literarum expeditionem, etiam cum certa prædictorum scientia habita à Capitu- lo; sed insuper opus esse actuali ostensione & præ- sentatione dictarum literarum, sive Brevis loco ipsarum facta Capitulo, Pax-Jordan. loc. cit. num. 56.

3. Verùm reflectendum hic ad hoc, quod dixi in For. benef. part. 2. quest. 431. num. 3. nempe, quod ubi adest consuetudo legitime præscripta admini- strandi ante confirmationem interitum dum expe- titur & expectatur, ea valeat & sustineatur. Pas- serin. de elect. cap. 33. num. 36. citans Tusch. lit. E. conclus. 90. Sigism. de Bonon. de elect. dub. 42. Ric- cium, &c. Item quod dictum ibi num. 7. posse Episcopos, aliosque Prælatos Papæ immediatè sub- jectos, dum remoti valde sunt ab Urbe, & in con- cordia electi, administrationem in spiritualibus & temporalibus capere ante confirmationem vi- textus c. nihil. de elect. Nam etsi ante confirmatio- nem illorum dici nequeat sedes iterum plena, dum tamen interea, seu tantisper absque eo, quod jus in prælatura habeant, conceditur iis jurisdic- tio & administratio à consuetudine tolerata, vel ab ipsa sede Apostolica, aut jure communi, ut contingit in dicto cap. nihil. hoc ipso, quod illi ju- risdictionem usurpent, & administrationem ad- eant, cessabit jam ea in Capitulo, ejusque Vica- rio, neque is, aut illud se in ea immiscere amplius poterit. Cessat enim jam ratio, cur tempore sedis vacantis eam devolvi ad Capitulum jura volue- runt, nempe ne ecclesia grave damnum pa- tiatur, dum gubernatore & administratore ca- teret.

4. Resp. tertio. Cessat Capituli & Vicarii potestas, si à sede Apostolica vacantis ecclesie administratio alicui fuerit commissa. Pax-Jordan. loc. cit. num. 57. talis enim habetur loco Pastoris, & omnia præstare valet in spiritualibus & tempo- ralibus, quæ verè provifus. Pax-Jordan. loc. cit. Sbroz. lib. 1. quest. 42. num. 1. & 2. citans Ro- man. consult. 506. num. 13. potestque is ipse admi- nistratores creare Vicarium, quemadmodum Capi- tulum. Pax-Jordan. loc. cit. quin & ut Sbroz. ci- tans pro hoc Paris. conf. 22. num. 19. in 4. debet creare Vicarium, quia à pari procedunt Capitu- lum sede vacante, & talis administrator,

Questio

Quaestio 616. An Capitulum ad libitum revocare possit Vicarium à se constitutum sine prædefinitione temporis?

Resp. Ad hoc convenire Auctores, dum tempore deputationis Vicarii de hac libera facultate revocationis ad nutum Capituli a. d. & pactum fuit inter Capitulum & Vicarium (siquidem id fieri possit) posse eum revocari toties quoties; cum tunc contra deputatum Vicarium ob stare videatur conventionis, cui ipse consensit, exceptio, tenet apud Dian. *part. 8. tract. 4. resolut. 63. Solorzan. de jure Indiarum to. 2. lib. 3. cap. 13. num. 55. pro quo citat Garc. in addit. ad part. 5. cap. 7. num. 22.* Verum præsciudendo à tali conventionem affirmativam, nempe quemadmodum de Vicario Episcopi tenent passim Auctores, posse simpliciter ad libitum & nutum Capituli revocari Vicarium Capitularem, tenent D. Antonin. *in sum. 3. part. tit. 19. cap. 10. §. 2. in fine.* apud Pax-Jord. *loc. cit. num. 12. Garc. part. 5. cap. 7. num. 23.* citans pro hoc S. Congregationis declarationem, quæ sic habet: Capitulum potest ad libitum amovere Vicarium aliàs per ipsum electum, seu confirmatum, dummodo intra dies octo alium constituat. Marcella *in nor. ad Tridentin. lib. 4. tit. 3. cap. 3. Farinac. part. 4. decis. 202. & mordicus Meroll. tom. 3. d. 7. dub. 27. num. 266.* apud Dianam *loc. cit.* Jo. And. *in cap. penult. de offic. Vicar. in 6. num. 15.* apud Pirh. & Fagnan. II. paulo post citand. ubi is indicat, posse Vicarium, etiam datum ad certum tempus, illo necdum elapso, revocari. Item eandem affirmativam, etiam ubi fuisset interpositum juramentum de non revocando, tenent Sbroz. *lib. 3. quest. 32. num. 7.* citatis Pavin. *de potest. Capit. sede vac. part. 2. quest. 10. num. 1.* & aliis. Zerol. *pr. Episc. part. 1. v. Vicarius. §. 21.* expressè addens: *etiam sine causa.* & citans pro hoc D. Antonin. ubi antè. Selv. Rebuff. &c. Azor *instit. mor. part. 2. lib. 3. cap. 37. quest. 18.* ubi expressè: Potest Capitulum Vicarium à se constitutum ad nutum revocare. Quòd si aliquem creaverit, cui jurejurando promisit, se nunquam revocaturum, & dein revocaverit, rata & firma erit revocatio, sed Canonici erunt perjuri. Unde ejusmodi Vicarii solent cum Capitulo pacisci eà conditione, ut nunquam ab officio removeantur, poenis constitutis & jurando confirmatis. Fundamenta hujus sententiæ affirmativæ ex Meroll, proponit Diana *loc. cit.* nimirum, quòd stando in jure antiquo ante Tridentinum poterat Capitulum revocare Vicarium à se electum; quia Capitulum succedit in tota jurisdictione ordinaria Episcopi, exceptis casibus in jure expressis. Episcopus verò revocare potest ad libitum Vicarium à se constitutum, & is semper censetur constitutus ad beneplacitum, licet in commissione Vicariatus id non exprimat. Unde & jurisdictione hujus Vicarii Episcopalis exspirat morte vel amotione constituentis ab officio, etsi delegata non sit, sed

ordinaria. Jam verò si Capitulum hoc potuerit jure antiquo, possit idem adhuc post Tridentinum, utpote quod nihil circa hoc determinavit; adeoque hic casus tanquam omisus remanet in dispositione juris antiqui. Ità ferè Meroll, qui etiam hinc infert, Capitulum non teneri ad aliquod interesse restituendum, si Vicarium absque justa causa removeat; eò quòd obligatio restitutionis oriatur ex violatione Justitiæ commutativa; in tali autem casu nulla justitia commutativa violetur. Hac ratione commotus Diana subjungit: ut verum fatear, huic sententiæ ego adhererem; sed Purpuratorum Patrum oracula vereor. Ac dein expressè subjicit: ego tamen magis sententiæ negativæ adhareo.

2. Negativam itaque sententiam, sive non posse sine justa causa revocari Vicarium Capitularem à Capitulo, præter Dianam tenent Themudo *in decis. Archiepisc. Olyssipon. tom. 1. decis. 2. per tot.* Barbol. *jur. eccles. lib. 1. cap. 32. num. 47.* citans pro ea Riccium *in collect. decis. part. 5. collect. 1062. in fine.* Raguc. *de voce can. in Capit. quest. 37. num. 4.* & seipsum *in pastoral. part. 3. alleg. 54. num. 171.* ubi etiam ex Sell. *in select. cap. 19. num. 43.* addit, hoc verum esse, etiam si in nominatione Vicarii dictum fuisset, quòd possit revocari, quoties Capitulo visum fuisset. Item tenent hanc sententiam negativam Pirh. *ad tit. de off. Vicar. num. 79.* Fagnol. *in cap. bis que. de major. & obed. num. 70.* Pignat. *to. 1. conf. 23. num. 10.* & tom. 9. *consult. 159. num. 2. & seq.* Pax-Jord. *loc. cit.* Ventrigl. *loc. cit. §. 2. num. 23.* citans Vulpe. *in pr. cap. 44. num. 14.* testanturque postremi quinque unà cum Barbosa sic expressè rescriptisse S. Congregat. præpos. negot. Episc. & Regular. *de anno 1631.* & antea sapius, nimirum ut Barbol. *1. Septemb. 1603. Capitulo Neapol. 22. ejusdem mensis & anni Nuncio Neapol. & 26. Octob. 1603. Capitulo Aretino:* nimirum non posse amoveri dictum Vicarium à Capitulo, nisi ex causa, & quidem prius approbanda ab hac ipsa Congregatione. Qualia rescripta plura ejusdem Congregationis ad fufum recitata idiomate Italico vide apud Pignat. *loc. ult. cit.* Sed neque huic sententiæ deest ratio, nimirum, quòd licet jurisdictione Vicarii Capitularis non oriatur à lege, vel canone, prout docuit Ugolin. *relatus à Suarez tom. 5. de censur. d. 7. §. 3. nu. 1.* & insinuat Sanchez *de Matrim. to. 1. l. 3. d. 29. nu. 4.* sed ab ipso Capitulo, electio tamen illius fiat in executionem & implementum præcepti Trident. in collegio autem ecclesiastico, ut inquit Marc. Ant. Genuef. *in pr. Archiepisc. Neapolit. cap. 84. seu 85. num. 4.* quando tenetur aliquem eligere, improbat à jure mutatio, & variatio sine causa. Et sic, ut inquit Pignat. *loc. cit.* de jure nullus officialis per electionem canonicam constitutus amoveri potest sine causa ad nutum; quia non subest amplius electoribus quoad exercitium jurisdictionis, etiam si esset Superior Regularis, juxta c. 2. *de statu Regul.* Addit & aliam rationem Quarant. apud Solorzan. & Pirh. & eandem adducit Pignat. *loc. cit.* nimirum quòd si Canonici pro libitu voluntatis suæ possent auferre Vica-

Vicario commissionem ei factam, sequeretur absurdum, scilicet quod ipse Vicarius segre se haberet in administranda iustitia in Canonicos particulares, vel dependentes ab iis.

3. Porro videtur hæc sententia negativa à fortiore procedere de Vicario Capituli, deputato à Metropolitanò in casu negligentia Capituli, nempe quod is multò minùs removeri possit ad libitum à Capitulo, utpote à quo jurisdictionis exercitium non accepit; quàmvis eundem amoveri posse à Metropolitanò pro ipsius Metropol. can. libitù, tradat Barbosa *loc. cit. num. 48.* sic resolutum restans à S. Congregatione Concilii in *Limana. 29. Septemb. 1625.* Idem cum Barbosa tenet Solorzan. *loc. cit. cap. 13. num. 65.* & Ventrigl. *loc. cit. num. 24.* qui etiam addit, in tali revocatione opus non esse requirere consensum S. Congregationis præpos. negot. Episcop. & Regul. eò quod declaratio ejusdem S. Congregationis, de qua paulò antè, decernens requirendum esse dictum consensum, loquatur tantùm de amotione faciendâ per Capitulum de Vicario electo ab ipso Capitulo.

Quæstio 617. Quenam sint justæ causæ revocandi, seu amovendi Vicarium?

Resp. Esse sequentes Primò, quando Vicarius admodum negligens est in suo officio. Pax-Jord. *loc. cit. num. 14.* citans Boer. *decis. 153. nu. 29.* Menoch. Quar. argumento *L. finalis ff. ubi pupil. educ. L. si quos. c. de off. præf. & prator.* Secundò, si prævaricaretur in officio illud malè gerendo, iustitiam vendendo, &c. Pax Jordan. *loc. cit.* citans Bellug. in *spec. rub. 26. de priv. off. princ. in 6.* Menoch. &c. Tertio; quando appareret insufficientis in exercitio tanti muneris. Pax-Jord. *loc. cit.* citans *c. quamvis trisbe. 7. quæst. 1.* Boer. *decis. 149. num. 19.* &c. Plures istiusmodi causas magis in specie enumerat Pignat. *rom. 1. conf. 23. num. 10.* singulari quæ firmat *decis. Congreg. præpos. negot. Episcop. & Regul. censentis*, eas tales esse, ob quas à Capitulo justè amoveri possit ejus Vicariustantumquam indignus, v. g. si patiatu aliquid fieri contra libertatem ecclesiasticam, in *Materana 16. Julij 1601.* si non resideat; si sit debitor Capituli; si acciperet pecuniam pro dimissoriis; si patiatu exceptiones; vel odio habeatur à populo, in una Tridentina 7. Junij 1622. in *Tranen. 17. Maii 1604.* in *Neapol. 26. Jan. 1604.* Porro stante justâ causâ licita erit mutatio, quàmvis Capitulum jurasset non mutare; neque propterea perjurii, aut alicujus pœna reum censèbitur. Pax-Jordan. *loc. cit. nu. 15.* citans Pavin. *part. 2. qu. 10. nu. 7.* D. Anton. in *sum. part. 3. tit. 19. cap. 10. §. 2.* Sbroz. *lib. 3. qu. 32. nu. 9.* ubi tamen is loquitur de Vicario Episcopi.

* *

Quæstio 618. An, & qualiter per constitutionem secundi Vicarii censeatur revocatus prior Vicarius?

Resp. Ubi Capitulum deputare, & simul habere potest plures æquè principales, & in solidum Vicarios, per electionem secundi non videtur revocatus prior, nisi id exprimat in constitutione secundi. Si verò non potest habere nisi unum, de amotione prioris per constitutionem secundi pari modo loquendum videtur hoc in puncto de Vicario Capitulari, ac de Vicario Episcopi, de quo vide Sbroz. *lib. 3. quæst. 33.* & dicta à nobis supra.

Quæstio 619. Num Vicarius Capitularis ante adventum novi Episcopi teneatur reddere rationes Capitulo eas exigente?

Resp. Affirmative. Pax-Jord. *loc. cit. num. 40.* & 43. Ventrigl. *cit. §. 2. nu. 57.* ubi: Capitulum sede vacante, etiam non expectato Episcopo, potest rationem exigere à Vicario Capitulari, & aliis officialibus, eosque pro modo culpæ punire, juxta expressam S. Congregationis declarationem, quam recitat Garc. *part. 5. cap. 7. num. 23.* hisce verbis: Capitulum sede vacante potest factâ remotione Vicarii, vel aliorum officialium, illos cogere ad reddendam rationem administrationis, eosque pro culpa punire, &c. Si igitur Capitulum ad id cogere potest Vicarium, is utique ad hoc tenebitur.

Quæst. 620. Num Vicarius teneatur quoque novo Episcopo reddere rationes, non obstante quòd eas reddiderit Capitulo?

Resp. Non solum potest Capitulum finito officio rationem exigere à Capitulari Vicario, sed etiam non obstante, quòd ratio reddita sit Capitulo, potest successor Episcopus rationem exigere à Capitulo, & ejus Vicario, qui teneatur syndacatum dare moderno Episcopo. Ventrigl. *loc. cit. nu. 53.* Pax-Jord. *cit. nu. 43.* citans Pavin. *part. 2. qu. 7. nu. 15.* Fulc. *de visitat. cap. 15. num. 31.* Quarant. &c. Diana *p. 2. tr. 4. resol. 70.* citans Vulpe. in *pr. For. eccles. cap. 44. nu. 19.* Riccium *p. 4. decis. 291.* Et si Episcopus Vicarium illum culpabilem invenit, potest eundem punire. Ventrigl. *loc. cit.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. nu. 79.* Sbroz. *de off. Vicar. l. 3. qu. 57. nu. 12.* juxta declarationem S. Congr. Concil. quam recitat Pax-Jord. *loc. cit.* quæ sic habet: Congregatio Concilii censuit, Episcopum posse rationem administrationis officii gestî à Vicario Capituli sede vacante constituto exigere, atque alicujus delicti reum compertum punire, auctoritate sibi tributâ à decreto Concilii, *cap. 16. sess. 24.* Idque etiam si à Capitulo fuisset absolutus. Pirh-Sbroz. *locis cit.* juxta ejusdem S. Congreg. declarationem, quam recitat Garcias *p. 5. c. 7. n. 23.* Colliguntur hæc omnia ex Tridentino *loc. cit.* ubi sic habet:

Verber: Episcopus verò ad eandem ecclesiam vacantem promotus ex his, qua ad eum spectant, ab eisdem æcono- mo, Vicario, & aliis quibusunque officialibus & administratoribus, qui sede vacante fuerunt à Capitulo, vel ab aliis in ejus locum constitutis, etiamsi fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, jurisdictio- nis, administrationis, aut cujuscunque eorum muneris, possitque eos punire, qui in eorum officio seu administra-

tione deliquerint, etiamsi prædicti officiales redditus rati- onibus à Capitulo, vel à deputatis ab eodem absolutio- nem aut liberationem obtinuerunt. Atque ex his om- nibus concluditur, teneri Vicarium Capituli ad syndicatum, sive stare syndicatui, quod nihil est aliud, quàm teneri illum Episcopo rationes red- dere administrationis suæ, Ventrigl, loc. cit.

TRACTA-